

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

Кафедра економіки та підприємництва

(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Р.Б. Папірник

» 05 20 20 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕСУ

спеціальність	<u>076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»</u> (шифр і назва спеціальності)
освітньо-професійна програма	<u>«Підприємницька діяльність»</u> (назва освітньої програми)
освітній ступінь	<u>магістр</u> (назва освітнього ступеня)
форма навчання	<u>денна</u> (денна, заочна, вечірня)
розробник	<u>Поповиченко Ірина Валеріївна</u> (прізвище, ім'я, по батькові)

Статус дисципліни	Варіативна
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	І курс магістратури, 2 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4 ЄКТС
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 24 год.
	Практичні заняття – 14 год.
	Самостійна робота (включно із підготовкою до підсумкового контролю) – 82 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Контакти кафедри	Кафедра економіки та підприємництва, 10-й поверх висотного корпусу, к. В-1007, тел. +380731831431, https://pgasa.dp.ua/department/ep/
Викладач (-і)	Поповиченко Ірина Валеріївна, д.е.н., проф., зав кафедри
Контактна інформація викладача (-ів)	porovychenko.iryana@pgasa.dp.ua porovychenko.iryana@365.pgasa.dp.ua
Консультації	Графік консультацій розміщено та актуалізується на сторінці кафедри за посиланням https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2017/07/grafik-konsultatsij-2021n.r.-2semestr.pdf

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Цифрова трансформація бізнесу» складена відповідно до освітньої програми «Підприємницька діяльність» підготовки магістрів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Цифрова трансформація бізнесу» є теоретичні основи та практичні підходи впровадження сучасних інформаційних технологій у бізнес-процеси підприємств в умовах складності, рухливості та невизначеності зовнішнього середовища.

2. РОЗПОДІЛ ЧАСУ НА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
				II
Всього годин за навчальним планом, з них:	120	4,0		120
Аудиторні заняття, у т.ч:				
лекції	24			24
практичні заняття	14			14
Самостійна робота, у т.ч:	82			82
підготовка до аудиторних занять	8			8
підготовка до контрольних заходів	16			16
виконання курсової роботи	-			-
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	28			28
підготовка до екзамену	30			30
Форма підсумкового контролю				екзамен

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: оволодіння професійними компетентностями, як суто фаховими, спеціальними, так і «м'якими» (soft skills) щодо формування (вдосконалення) бізнес-моделей, зорієнтованих на клієнтські потреби, через раціональну організацію бізнес-процесів, використовуючи в якості інструментарію інформаційні технології в управлінні взаємовідносинами із зовнішніми та внутрішніми клієнтами.

Завдання дисципліни:

- оволодіти змістом головних понять та підходів до цифровізації бізнесу;
- визначити проблеми процесів цифрової трансформації бізнесу та дослідити шляхи їх подолання;
- навчитися обґрунтовувати вибір та застосовувати інструментарій цифрової трансформації бізнесу;
- опанувати технології управління бізнес-процесами, засновані на управлінні взаємовідносинами з клієнтами (Customer Relationship Management, CRM);
- навчитися формувати (вдосконалювати) бізнес-моделі, які орієнтуються на клієнтські потреби.

Пререквізити дисципліни. Вивчення дисципліни «Цифрова трансформація бізнесу» ґрунтується на дисциплінах «Економічна діагностика», «Економічне управління у бізнес-структурах», «HR інжиніринг», «Логістичне супроводження комерційної діяльності». Також для успішного опанування освітньої компоненти «Цифрова трансформація бізнесу» здобувач має опанувати такі дисципліни першого (бакалаврського) освітнього рівня: «Менеджмент», «Економіка бізнесу», «Дослідження ринку», «Формування бізнес-моделей підприємницької діяльності».

Постреквізити дисципліни. Вивчення дисципліни «Цифрова трансформація бізнесу» дозволить здобувачам надалі ефективно опанувати блок практичної підготовки, а саме пройти цикл навчальних дисциплін практичної підготовки з організаційно-управлінських процесів у будівництві, комплексний тренінг з моделювання розвитку підприємницької діяльності, успішно виконати завдання виробничої та переддипломної практик та виконати кваліфікаційну роботу.

Компетентності. Результатом вивчення дисципліни «Цифрова трансформація бізнесу» є здобуття студентами таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.

СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

Заплановані результати навчання. Опанування навчальної дисципліни «Цифрова трансформація бізнесу» дозволить здобувачеві:

РН8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.

РН9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.

РН10. Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.

Методи навчання. Під час вивчення дисципліни застосовуються такі методи навчання:

- за джерелом передачі та сприйняття інформації – словесний (пояснення, бесіда), наочний (ілюстрація, презентація), практичний (розрахункові вправи, розгляд та обговорення кейсів);
- за характером пізнавальної діяльності студентів – проблемно-пошуковий, дослідницький, евристичний;
- за логікою навчання – індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

Форми навчання: аудиторна (лекції, практичні заняття), позааудиторна, групова, індивідуальна.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с/р
Змістовий модуль 1. Економічний потенціал цифрової трансформації (ЦТ)					
Тема 1. Еволюція трансформації світової економіки: від промислового капіталізму до цифрової економіки	14	4	2		8
Тема 2. ЦТ – драйвер економіки. Вектори ЦТ: комодитизація, лідерство змін, цифровізація як самостійна модель бізнесу	12	4	2		6
Тема 3. Юридичні виклики застосування ЦТ	14	4	2		8
Разом за змістовим модулем 1	40	12	6		22
Змістовий модуль 2. Досвід ЦТ бізнесу в Україні та у світі					
Тема 4. Трансформація та екосистема трансформації економіки України: сучасний стан та візія	12	2	2		8
Тема 5. Принципи та етапи цифрової трансформації бізнесу	12	4	2		6
Тема 6. Omni-experience – складова ЦТ бізнесу: основні метрики для розуміння клієнтського досвіду	14	4	2		8
Тема 7. Еволюція традиційних та формування платформових бізнес-моделей у контексті цифрової трансформації в епоху 4-ї промислової революції	12	2	2		8
Разом за змістовим модулем 2	50	12	8		30
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	120	24	14		82

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1,2	Еволюція трансформації світової економіки: від промислового капіталізму до цифрової економіки	4
3,4	ЦТ – драйвер економіки. Вектори ЦТ: комодитизація, лідерство змін, цифровізація як самостійна модель бізнесу	4
5,6	Юридичні виклики застосування ЦТ	4
7	Трансформація та екосистема трансформації економіки України: сучасний стан та візія	2
8,9	Принципи та етапи цифрової трансформації бізнесу	4
10,11	Omni-experience – складова ЦТ бізнесу: основні метрики для розуміння клієнтського досвіду	4
12	Еволюція традиційних та формування платформових бізнес-моделей у контексті цифрової трансформації в епоху 4-ї промислової революції	2
Усього годин		24

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Два виміри ЦТ бізнесу: технологічний, інституціональний та управлінсько-психологічний (семінар)	2
2	Складання порівняльної характеристики традиційних і платформових бізнес-моделей	2
3	Застосування Agile-підходу в процесі ЦТ бізнес-моделі	4
4	Використання OLAP-технологій як інструменту систематизації та обробки даних під час оцифровування бізнес-інформації	4
5	Принципи роботи та критерії обрання CRM-системи у поєднанні із управлінням бізнес-процесами на тлі ЦТ бізнес-моделі	2
Усього годин		14

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	8
2	Підготовка до контрольних заходів	16
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	28
	1. Державна політика України щодо цифрової трансформації економіки	6
	2. «Шарінгова економіка» («Економіка спільного використання») та	6

Критерії оцінки теоретичних знань за змістовими модулями

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за кожним змістовим модулем
1.	Якість складання тестів (23 тестових питання за 1-м змістовим модулем)	15 питань по 4 бали за кожну вірну відповідь на питання; 8 питань по 5 балів за кожну вірну відповідь на питання	0-100
2.	Якість складання тестів (22 тестових питання за 2-м змістовим модулем)	17 питань по 5 балів за кожну вірну відповідь на питання; 5 питань по 3 бали за кожну вірну відповідь на питання	0-100
		Разом максимум за кожним змістовим модулем:	100

Критерії оцінки практичних навичок та вмінь за змістовими модулями

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за кожним змістовим модулем	
			1-е завдання	2-е завдання
1.	Якість виконання і захисту практичних завдань (2 практичних завдання у кожному змістовому модулі)	Студентом обгрунтовано і в повному обсязі розв'язано практичне завдання. При захисті практичного завдання продемонстрована висока якість опанування інструментарієм розв'язання задач	50	50
		При обгрунтуванні і розв'язанні практичного завдання студентом допущені незначні помилки, які суттєво не знижують якості виконання завдання. При захисті практичного завдання студентом продемонстрована хороша якість опанування інструментарієм	40	40

	ЦТ бізнесу	
	3. Аналіз позиції України в рейтингу Doing Business	4
	4. **Стратегії цифровізації економіки (науково-дослідницьке завдання).	6
	5. **Напрямки подолання юридичних викликів ЦТ бізнесу (науково-дослідницьке завдання).	6
4	Підготовка до екзамену	30

9.МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі методи контролю: тестування (для оцінювання рівня оволодіння теоретичним матеріалом); письмове розв'язання практичних завдань із обґрунтуванням рішення (для оцінювання рівня практичних умінь та навичок); виконання письмової самостійної роботи (есе) та розробка і публічний захист презентації за темою есе, написання та захист реферату за тематикою з розділів програми, що не викладаються на лекціях (для оцінювання результатів самостійної роботи).

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань студентів з дисципліни «Цифрова трансформація бізнесу» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю.

Поточний контроль знань та вмінь студента оцінюється за 100 бальною шкалою за кожним видом навчання: а) теоретична підготовка; б) практична підготовка; в) самостійна робота.

Оцінювання результатів *за кожним змістовим модулем* здійснюється таким чином:

- максимальна оцінка знань теоретичного матеріалу дисципліни, що вивчається (тестування у Офіс 365) - 100 балів;
- максимальна оцінка з розв'язання практичних завдань - 100 балів;
- максимальна оцінка результатів самостійної роботи студента - 100 балів*

* У 1-му змістовому модулі - написання есе за темою з розділів програми, що не викладаються на лекціях (40 балів) + розробка та захист презентації за цією ж темою (60 балів).

* У 2-му змістовому модулі – підготовка комплексного реферату загальним обсягом до 10 стор. формату А4, шрифт 14, інтервал 1,5 за темами №1-5 з розділів програми, що не викладаються на лекціях – 5 питань по 20 балів з усним захистом – відповідями на питання викладача. Цінується стислість (лаконічність) у поєднанні із релевантністю. Опрацювання науково-дослідної теми есе (помічено** в табл. п.8) з публікацією тез на науково-практичній конференції надає здобувачеві додаткові бали та може бути підставою для «закриття» пропусків аудиторних занять, якщо такі мають місце.

Поточна оцінка за трьома видами навчання усереднюється за кожним змістовим модулем.

	розв'язання задач		
	Виконання і захист студентом практичного завдання зроблені з суттєвими помилками і лише допоміжні запитання викладача дозволяють студенту довести той факт, що ним в достатній мірі опановано інструментарій розв'язання задач.	30	30
	Виконання і захист практичного завдання зроблені студентом з грубими помилками і не в повному обсязі. Допоміжні запитання викладача не дозволяють студенту довести той факт, що ним в достатній мірі опановано інструментарій розв'язання задач.	20	20
	Практичне завдання виконано не в повному обсязі, з грубими помилками, або не виконано взагалі. Студент не надав жодної відповіді на питання викладача щодо інструментарію розв'язання задач.	0-10	0-10
	Максимальна оцінка разом за одне завдання у кожному змістовому модулі:	50	50
	Разом максимум за кожним змістовим модулем:	100	

Критерії оцінки знань з самостійної роботи студента

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовими модулями	
			1-й змістовий модуль	2-й змістовий модуль
1.	Своєчасне надання і захист письмової роботи у вигляді есе обсягом 1500-2000 друкованих знаків з пробілами за темами з розділів програми, що не викладаються на лекціях:	Студент своєчасно і в повному обсязі подає есе і захищає його зміст, якісно відповідаючи на всі запитання. При цьому студент показує вміння логічно і послідовно викладати матеріал та користуватися сучасними інформаційними джерелами	40	
		Студент своєчасно, але в стислому обсязі подає есе і захищає його зміст, не відповідаючи на всі запитання. Допускається незначна затримка щодо подачі та захисту есе	30	
		Студент не своєчасно і в неповному обсязі подає есе, захист якого відбувається студентом не самостійно, а лише при наданні викладачем допоміжних питань. Має місце значна затримка в часі щодо подання есе для перевірки і захисту	20	
		Есе не подано для перевірки та захисту, або роботу і її захист виконано з грубими помилками та ознаками плагіату, що не дозволяє позитивно оцінити самостійну роботу студента	0-10	
		Максимум за есе:	40	
2.	Своєчасна підготовка та публічний захист на занятті презентації за темою есе	- Інформативність (повне релевантне розкриття теми без переобтяження текстовим матеріалом) - 12 балів ; - Структурованість (логічний план викладення)		

		теми) - 12 балів; - Наявність прив'язки до практичного прикладу - 12 балів; - Дотримання регламенту доповіді (5 хвилин) - 12 балів; - Захист (відповіді на питання викладача та колег-здобувачів) - 12 балів.		
		Разом максимум за презентацію:	60	
Разом за змістовим модулем №1:			100	
3.	Підготовка комплексного реферату загальним обсягом до 10 стор. формату А4, шрифт 14, інтервал 1,5 за темами №1-5 з розділів програми, що не викладаються на лекціях з усним захистом	Стислість (лаконічність) у поєднанні із релевантністю при викладенні кожного з 5-ти питань – по 20 балів за кожне питання (тему). Якщо реферат не підготовлено взагалі або якийсь з 5-ти тем не розкрито, або відсутні посилання на джерела (виявлено ознаки плагіату) – питання (тема) оцінюється у 0 балів. При оцінюванні кожного питання враховується якість захисту (усних відповідей на питання викладача).		5*20=100
Разом за змістовим модулем №2:				100

Підсумковий контроль знань студента здійснюється у формі екзамену, що складається з 45 тестових питань у Офіс 365 у рандомному порядку за варіантами та 2-х практичних завдань, і оцінюється за 100 бальною шкалою.

Критерії оцінки екзамену

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Відповіді на тестові питання	Практичне завдання	
				№1	№2
1.	Відповіді на 45 тестових питань	Кожна правильна відповідь оцінюється від 1 до 3-х балів в залежності від складності питання. Загалом максимально можливо отримати 100 балів	0-100		
Разом за тестові питання:			100		

2.	Якість виконання практичного завдання	Здобувач продемонстрував алгоритм та надав логічне обґрунтування власного бачення вирішення поставленого завдання. Відповідь структурована та аргументована	50	50
		Здобувач чітко продемонстрував власне бачення вирішення поставленого завдання, але не зміг переконливо довести доцільність та переваги саме такого підходу (послідовності дій)	40	40
		Здобувач навів загальні напрямки вирішення поставленого завдання без конкретизації та формалізації. Відповідь не достатньо структурована та аргументована	30	30
		Здобувач має слабе уявлення про бізнес-процеси та бізнес-моделі в контексті цифровізації економіки, при виконанні завдання порушена послідовність і логічність	20	20
		Здобувач демонструє необізнаність щодо засад цифровізації бізнесу, виконує завдання навмання, несвідомо, не надає жодних аргументів щодо запропонованого підходу	0-10	0-10
Максимум за виконання завдання:		50	50	
Максимум разом за виконання 2-х завдань :		100		
3.	Усереднена екзаменаційна оцінка є середнім арифметичним за п.п. 1 та 2	(100+100) / 2		

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична з оцінок за два змістових модулі та оцінки за екзамен.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента за якість викладення та опанування навчального матеріалу, прозорість оцінювання, дотримання принципів академічної доброчесності. Середовище на заняттях є дружнім та відкритим до конструктивної критики.

Порядок зарахування пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять відбувається у формі усного опитування (за пропуск лекції) та виконання індивідуального розрахункового завдання (за пропуск практичного заняття).

Дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

-самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

-дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права:

-посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

-надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Революция платформ. Как сетевые рынки меняют экономику – и как заставить их работать на вас / Дж. Паркер, М. Ван Альстин, С. Чаудари. М.: Манн, Иванов и Фербер, 2017. 304 с.

2. Боднар О. Цифровізація та конкурентоспроможність бізнесу – ключові драйвери розвитку української економіки. URL: <https://business.ua/litsa/item/2452-tsifrovizatsiya-ta-konkurentospromozhnist-biznesu-klyuchovi-drajveri-rozvitku-ukrajinskoji-ekonomiki>.

3. Про тренди digital-маркетингу для малого бізнесу 2017. URL: <https://psm7.com/blogs/o-trendax-digitalmarketinga-dlya-malogo-biznesa-v-2017-godu.html>. Назва з екрану.

4. Чмерук Г.Г., Краліч В.Р., Бурлакова І.А. Деякі аспекти цифрової трансформації підприємств. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип.34. С. 97-101.

5. Anatoliy Kolot and Oksana Herasymenko (2020). Digital transformation and new business models as determinants of formation of the economy of nontypical employment. *Social and labour relations: theory and practice*, 10(1), 33-54.

Додаткова

6. Global Retail Banking 2018: The Power of Personalization. Boston Consulting Group (BCG) Report. URL: <https://www.bcg.com/publications/2018/global-retail-banking-2018-power-personalization.aspx>.

7. Al-Debei, M., El-Haddadeh, R., & Avison, D. (2008). Defining the Business Model in the New World of Digital Business. Brunei University London. Retrieved from <https://pdfs.semanticscholar.org/9f2f/48bdcf94f69cba9df3262fca58988e84b05d.pdf>

8. Banche, B. (n.d.). Tsifrovizatsiya biznesa [Business digitalization]. Retrieved from <https://vlast.kz/corporation/24539-cifrovizacia-biznesa.html>

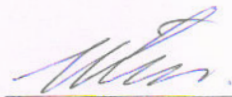
Інтернет-ресурси

1. Довідник Digital Transformation of Ukraine Vision 2025 - Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://businessviews.com.ua/ru/digital-transformation-2019/?fbclid=IwAR3JfQGpBpMFvmBeEbPly0Zw-W2aaGARFcuKmalqPrU864FgGrRtAnKFrDQ>

2. Capgemini (2011). Digital Transformation: A Road-Map for Billion-Dollar Organizations. Retrieved from <https://www.capgemini.com/resources/digital-transformation-a-roadmap-for-billiondollar-organizations>

3. Digital Transformation (2011). Digital transformation: a roadmap for billion-dollar organizations (68 p.). Retrieved from https://www.capgemini.com/wp-content/uploads/2017/07/Digital_Transformation_A_Road-Map_for_Billion-Dollar_Organizations.pdf

Розробник

(І.В. ПОПОВИЧЕНКО)

Гарант освітньої програми

(П.А. ФІСУНЕНКО)

Силабус затверджено на засіданні кафедри економіки та підприємництва

Протокол № 1 від 31 серпня 2020 року